

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 28 - Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens Kartverk

KVIEN VARDE

Kommune:

3439/Ringebu

Gnr/bnr:

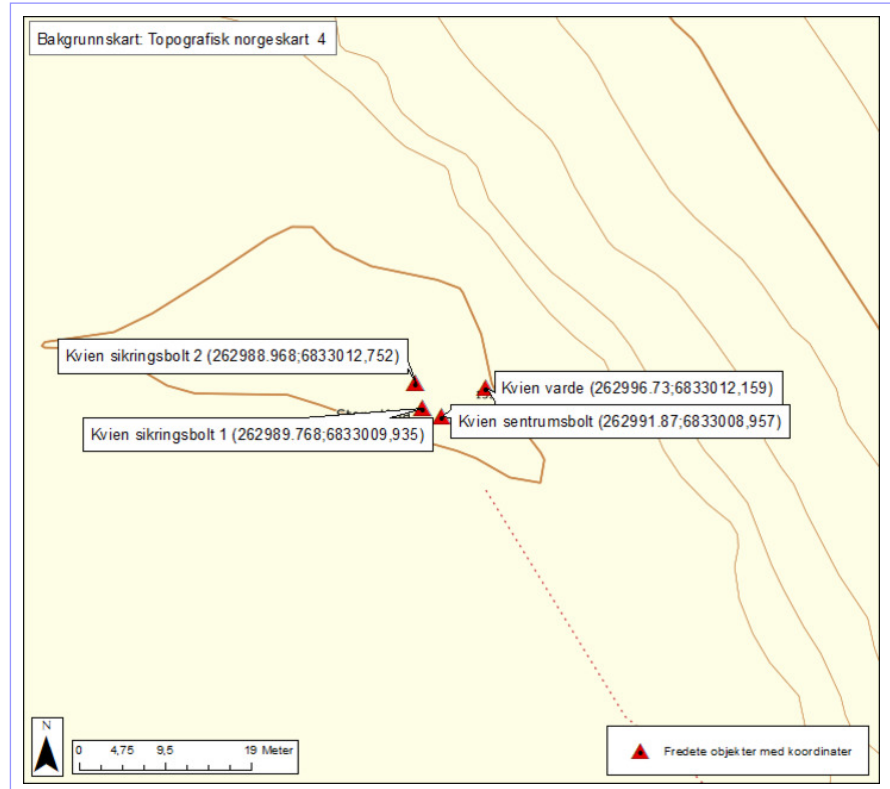
194/1, 197/1

AskeladdenID:

244472

**Referanse til
landsverneplan:**

Kompleks 9903287

Omfang fredning

Navn	Oppført		Gnr/bnr	Omfang
•Kvien sentrumsbolt	1911	Se koord	194/1, 197/1	Utomhus
•Kvien sikringsbolt 1	1907	Se koord	194/1, 197/1	Utomhus
•Kvien sikringsbolt 2	1907	Se koord	194/1, 197/1	Utomhus
•Kvien varde	1916	Se koord	194/1, 197/1	Utomhus

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 28 - Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens Kartverk

Fredning kompleks

Omfang: Fredningen omfatter varden, en sentrumsbolt av kobber og to sikringsbolter av kobber. Fredningen inkluderer hovedelementer som konstruksjon, form, og materialbruk. Varden er firkantet og ble målt i 2008 til: sidekant mot NØ: 1,80 m, mot SØ: 1,83 m, mot SV: 1,79 m, mot NV: 1,77m, og høyde: 2,77 m.

Formål: Formålet med fredningen er å bevare Kvien varde som et kulturminne representativt for den statlige oppmåling av Norge og for internasjonal oppmåling av kloden. Formålet er å sikre bevaring av elementer knyttet til vardens opprinnelige funksjon.

Begrunnelse: Kvien varde er et viktig trigonometrisk punkt brukt i kartlegging og oppmåling av Norge siden 1827. Varden har vært brukt i mange oppmålinger siden det, og varden har blitt gjenoppbygget flere ganger. Senere ble også punktet brukt i den mellomeuropeiske gradmålingen. Kvien varde er og brukt under astronomisk oppmåling i 1933, og var det første av 49 Laplace-punkter i Norge, der lengdegrad og breddegrad ble bestemt astronomisk. Kvien varde er et førsteordenspunkt i det landsdekkende førsteordensnettet.

Førsteordensnettet skulle danne grunnlag for all oppmåling i ulike målestokk i Norge. Det består av flere hundre punkt med siktlinjer til hverandre. I nettet måler man lange avstander meget nøyaktig ved hjelp av triangulering, som er avstandsmåling ved hjelp av kjente lengder og vinkler i trekkanter. Førsteordensnettet ble erstattet av det moderne stamnettet, som ble målt opp med GPS-teknologi mellom 1994-1997.

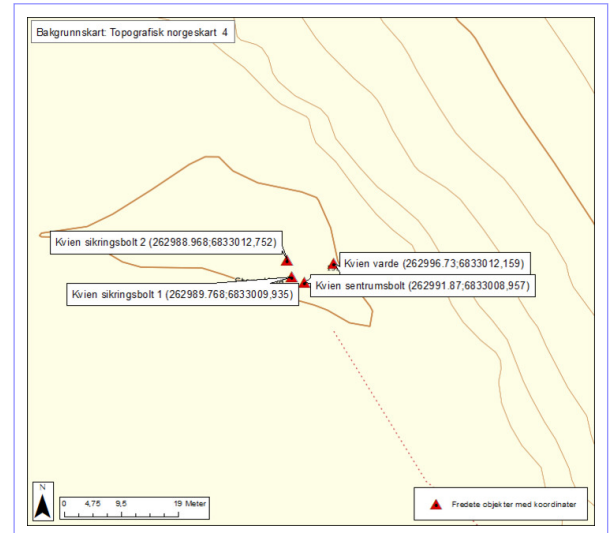
Den mellomeuropeiske gradmålingen var et prosjekt startet i 1862 med formål om å måle en gradmålingsrekke fra Catania på Sicilia til Trondheim, der målet var å kartlegge jordens form og størrelse. Prosjektet kom til å vare i mange år, med flere nye oppmålinger ettersom teknikker utviklet seg, men ble aldri fullstendig fullført.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 28 - Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens Kartverk

KVIEN SENTRUMSBOLT - KartverksID: G30T0009

Bygningsnr:	Se koord
Gnr/bnr:	194/1, 197/1
Oppført:	1911
AskeladdenID:	244472-2
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 9903818 Kompleks 9903287

Fredning enkeltminne

Omfang: Fredningen omfatter en sentrumbolt av kobber.

Formål: Formålet med fredningen er å bevare Kvien varde som et kulturminne representativt for den statlige oppmåling av Norge og for internasjonal oppmåling av kloden. Formålet er å sikre bevaring av elementer knyttet til vardens opprinnelige funksjon.

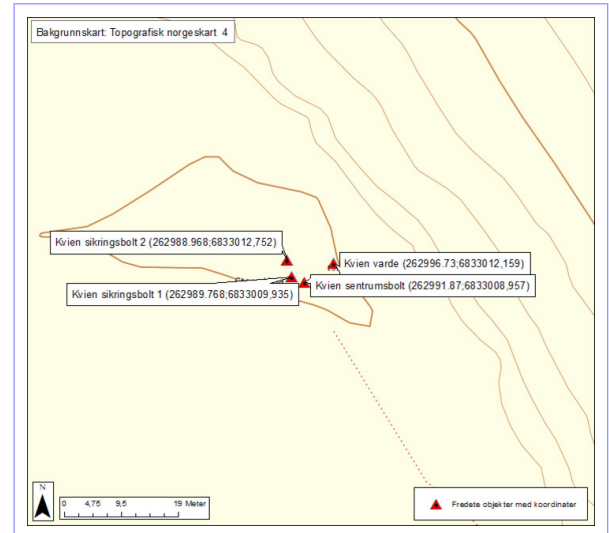
Begrunnelse: Under målearbeid ble bolter brukt som fastmerke. Bolten som markerte beregningsentrum, ble også kalt sentrumbolt.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 28 - Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens Kartverk

KVIEN SIKRINGSBOLT 1 - KartverksID: G30T0009

Bygningsnr:	Se koord
Gnr/bnr:	194/1, 197/1
Oppført:	1907
AskeladdenID:	244472-1
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 9903819 Kompleks 9903287

Fredning enkeltminne

Omfang: Fredningen omfatter en sikringsbolt av jern.

Formål: Formålet med fredningen er å bevare Kvien varde som et kulturminne representativt for den statlige oppmåling av Norge og for internasjonal oppmåling av kloden. Formålet er å sikre bevaring av elementer knyttet til vardens opprinnelige funksjon.

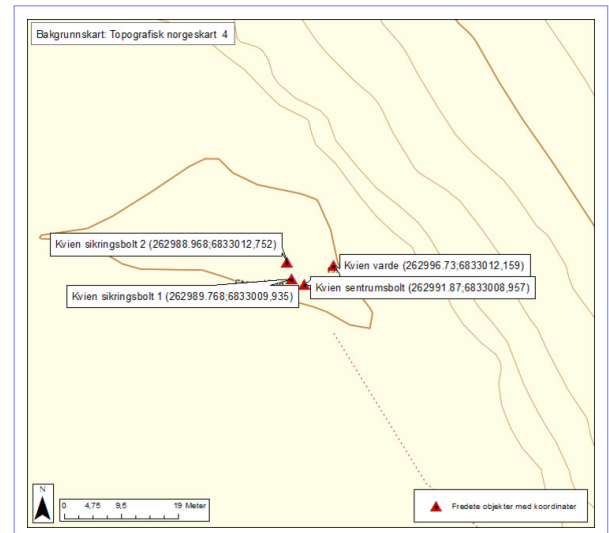
Begrunnelse: Under målearbeid ble bolter brukt som fastmerke. Ved mange varder ble det satt ned såkalt sikringsbolter. Det var bolter som kunne brukes dersom sentrumsbolten av en eller annen grunn ble fjernet. En sikringsbolt kunne også brukes ved innmåling av selve varden.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 28 - Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens Kartverk

KVIEN SIKRINGSBOLT 2 - KartverksID: G30T0009

Bygningsnr:	Se koord
Gnr/bnr:	194/1, 197/1
Oppført:	1907
AskeladdenID:	244472-3
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 9903862 Kompleks 9903287

Fredning enkeltminne

Omfang: Fredningen omfatter en sikringsbolt av jern.

Formål: Formålet med fredningen er å bevare Kvien varde som et kulturminne representativt for den statlige oppmåling av Norge og for internasjonal oppmåling av kloden. Formålet er å sikre bevaring av elementer knyttet til vardens opprinnelige funksjon.

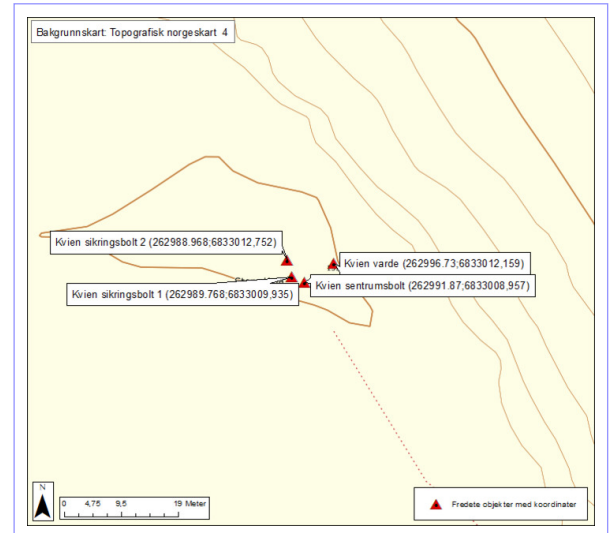
Begrunnelse: Under målearbeid ble bolter brukt som fastmerke. Ved mange varder ble det satt ned såkalt sikringsbolter. Det var bolter som kunne brukes dersom sentrumsbolten av en eller annen grunn ble fjernet. En sikringsbolt kunne også brukes ved innmåling av selve varden.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 28 - Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens Kartverk

KVIEN VARDE - KartverksID: G30T0009

Bygningsnr:	Se koord
Gnr/bnr:	194/1, 197/1
Oppført:	1916
AskeladdenID:	244472-4
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 9903722 Kompleks 9903287

Fredning enkeltminne

- Omfang:** Fredningen omfatter en varde. Varden er firkantet og ble målt i 2008 til: sidekant mot NØ: 1,80 m, mot SØ: 1,83 m, mot SV: 1,79 m, mot NV: 1,77m, og høyde: 2,77 m.
- Formål:** Formålet med fredningen er å bevare Kvien varde som et kulturminne representativt for den statlige oppmåling av Norge og for internasjonal oppmåling av kloden. Formålet er å sikre bevaring av elementer knyttet til vardens opprinnelige funksjon.
- Begrunnelse:** Varder ble bygget på trigonometriske punkter og hadde en viktig funksjon som siktemerker ved oppmåling. Fra midten av 1800-tallet ble det vanlig å markere vardens sentrum med en bolt, før byggingen av varden startet.